

17.

H í r l e v é l

2011. február

Magyar Kaktusz és Pozsgás Társaság Közhasznú Egyesület Internetes Újságja

Már a nyomdában a Debreceni Pozsgástár 2011. 1. februárban megjelenő száma

Miről olvashatunk a 2011. 1. újságban?

Tekintettel a nagy érdeklődésre, tájékoztatjuk kedves Olvasóinkat, hogy Tóth Norbert mexikói élményeinek újabb epizódja anyagtorlódás miatt kimaradt a Debreceni Pozsgástár 2011. 1. számából. Mindenki megnyugtatására közöljük, hogy a 2. újságban már olvashatják érdekfeszítő kalandjainak újabb részét. **Szerkesztőségi levél** rovatunkban **Mánfai Gyula** mondja el véleményét a gyűjtőszámokról és a gyűjteményekről a *Gyűjtőszámok a gyűjtemények botanikai értékük tükrében* című írásában. Divatok jönnek és mennek. Divat a kaktuszgyűjtésben is fellelhető. „Vajon a gyűjtőszámos növények gyűjtése divatnak tekinthető-e? Mint minden kaktuszos kérdésre, erre is legalább két válasz adható. Az egyik „hobbiból”, a másik határozott céllal.” Az első lehetőséggel nem kíván foglalkozni, mivel az nem illik bele e gondolatsor témájába. Felvet többek között egy talán még érdekesebb kérdést is: „Mindenáron mi akarjuk megmenteni

visszatelepítéssel a kipusztuló félben levő kaktuszfajokat? Nosza, pakoljunk fel több kiló veszélyeztetett faj magját és szórjuk szét az eredeti élőhelyen! Tudja valaki, hogy melyik amerikai államban van halálbüntetés? Márpedig ez és az élő növények visszatelepítése is ezzel járhat. És akkor még nem beszéltem ezzel a visszatelepítési ötlettel előidézhető biológiai pokolgépről.”

Nagy Sándor A *Gymnocalycium nemzetség élőhelyei* című sorozatának 1., bevezető részében azzal a földrajzi területtel ismerteti meg olvasóit nagyvonalakban, ahol az említett növények élnek. A sorozat igen hasznos lehet azoknak is, akik még most kezdik el ismerkedésüket a *Gymnocalycium*okkal. „Egyes fajok megtalálhatók alacsony füvek és bokrok alatt, mások előfordulnak a hegyoldalak sziklás helyein. Bizonyos fajok (*G. griseo-pallidum* és *G. pseudomalacocarpus*) a rendkívül ellenséges környezetben is életképesek. Az Andok keleti lankás, 2000 m körüli erdős hegyvidékét száraz völgyek tagolják. Az éghajlat száraz, mert a csapadékot hozó légáramlatok elakadnak. A forró nyarat mindig enyhe tél követi. A Pampák síksága egyenletes felület, fátlan, füves puszta. Keletről nyugat felé fokozatosan csökken az óceán felől érkező csapadék mennyisége. A tengerhez közelebbi részt Nedves-, a távolabbit Száraz-pampaként ismerjük. *Gymnocalycium*ok sajnos egyre kisebb számban, de megtalálhatók a füves alföldek lapályain, vagy a bokros, magas-füves területeken, ahol párás mikroklimás környezetben élnek.”

Ismét két új növényfaj felfedezéséről adhatunk hírt Olvasóinknak! Egyik az *Aloe zakamisyi*, a másik a *Rebutia borealis*. **Tom McCoy és John Lavranos** az *Aloe zakamisyi* (*Aloaceae*), egy új *Aloe* Madagaszkár Tsingy területéről című cikkében tudósít az új faj megtalálásáról. Az új fajt barátjukról és egykori vezetőjükről a malgas Zakamisy-ről nevezték el *Aloe zakamisyi*nek. Ő mutatta meg az utat a növény élőhelyéhez és óriási segítséget nyújtott az Észak-Madagaszkáron keresztülvezető egész útjuk során. A Tsingy nevű ismert mészkőformáció Madagaszkár és Földünk egyik legkülönlegesebb területe. Egy, az Egyesült Államok Űrkutató Hivatala (NASA) Földfigyelő Szolgálatára engedélyezte műholdas képen kb. 200 km magasból csodálhatják meg e terület, szántáshoz hasonló kinézetét. Újságunkban közreadott kép nem mindennapi látvány! A másik újdonságot **Prof. Dr. Lothar Diers és Wolfgang Krahn**: *Rebutia borealis* – egy új faj Bolíviából c. írásából ismerhetjük meg. Dél-Bolíviában,

Tarija tartomány távolabbi részeinek határán különböző gyűjtők már több éve találtak egy *Rebutia* fajt, amelyet kinézete alapján *Rebutia tarijensis* Rausch elnevezéssel tartottak nyilván. A növények beható vizsgálata alapján lett csak megállapítva, hogy önbeporzással nem lehet róla termést és magot nyerni. Ez a genetikai feltétel és lényeges tudományos különbség lendületet adott a további vizsgálatoknak, és összehasonlító megfigyeléseknek, melyek kiterjedtek a lelőhelyre és az élőhelyi magokból származó kultúrnövényekre is.

Kiss László tollából alapos, pontos ismertetést kapunk a *Mammillaria luethyi* írásában. A cikk egyik fő érdeme, hogy elektronmikroszkópos képek segítségével betekintést nyerhetünk e növény különleges tövisének morfológiájába. Ezek a képek nemcsak a magyar, de a nemzetközi Cactaceae szakirodalomban is egyedülálló felvételek, legjobb tudomásom szerint. A fajt rendszertanilag kezdetben a *Turbinicarpus*, *Neogomesia*, *Normanbokea*, és *Mammillaria* nemzetségbe tartozónak vélték, s végül is ez utóbbi lett helytálló és elfogadott. Sajnálatos módon jó minőségű, elektronmikroszkópos kép készítéséhez több hazai felsőfokú oktatási intézménytől sem kaptunk segítséget, támogatást, csak Debrecenben! **A szükséges felvételeket a Debreceni Egyetemen Dr Buglyó Péter egyetemi docens készséges közreműködésével Dr. Daróczi Lajos egyetemi adjunktus (Debreceni Egyetem, Szilárdtest Fizikai Tanszék) készítette el kiváló minőségben. Önzetlen segítségükért hálás köszönetünket fejezzük ki!**

A kaktusz és pozsgásgyűjtők sorozatban Dr. Csajbók Józsefet mutatja be **Botos Julia**. Megtudjuk, hogy Jóska rendkívüli ember, otthonosan mozog a kőműves munkában, kerítéshegesztésben, de sorolhatnám még, hogy mi mindenben, ahogyan ezt a saját kivitelezésében elvégzett munkák bizonyítják. Egy szóval ezermester. 1980-ban kezdte el a kaktuszokat gyűjteni. Vásároknak járva-elve vette az első kaktuszokat. Gyerekkora óta szereti a növényeket. Dr. Nemes Lajossal találkozott először ebben a témakörben, majd Papp Lászlóval, aki a Debreceni Agrártudományi Egyetemen annak idején első évfolyamon volt a tanára, jelenleg a Debreceni Botanikus Kert igazgatója. Tanításával, figyelem felkeltésével nagyon sok új ismeretre tettem szert a növények körében. **Szunyogh Menyhért Kedvenc pozsgásaim az Echeveriák** címmel mutat be egy válogatást a könnyen tartható amerikai kövirózsákból. Húsos levelek levélrózsában állnak, míg egyes fajok a nálunk is honos kövirózsákra hasonlítanak. Kedvelt, viszonylag igénytelen dísznövények szabályos alakjuk, szép színes levelek és élénk színű virágaik miatt. Nagyon sok fajuk Európában, a téli időszakban bontja virágát.

E rövid „szemezgetés” alapján remélem, mindenki tartalmas, érdekes és színvonalas olvasmányokban lelheti örömét a Debreceni Pozsgástár ez évi 1. számában.

Ficzere Miklós főszerkesztő

[This area contains small text captions and articles from the magazine, including details about the plants shown in the images and other botanical information.]

Csak 4.000,-Ft Magyarország legolcsóbb, növényeket ismertető újságja!

Fizessen elő és vásárolja meg Magyarország legolcsóbb, évente négy alkalommal, negyedévente megjelenő növényekkel foglalkozó ismeretterjesztő folyóiratát!

Egy újság terjedelme 60 teljesen színes oldal, amely évente összesen 240 oldal!

Változatos és érdekes tartalommal elsőként értesülhet új növények felfedezéséről.

Az előfizetési díj a 2011. évre változatlanul 4.000,-Ft.

Ezen összegért Ön bérmentesítve, postai címére kézbesítve kapja meg az újságot.

Nagyon fontos!

Nincs külön tagsági díj, amely növelné az újság megvásárlásának költségeit.

Ön szóban vagy írásban nyilatkozhat arról, hogy akar-e tagja lenni Egyesületünknek vagy nem. Az egyesületi tagság semmire sem kötelezi, de feljogosítja az egyesületi életben való részvételre, és igénybe vehet minden egyesületi tagnak járó kedvezményt. Kérjük, hogy előfizetését legkésőbb 2011 február 28-ig szíveskedjenek teljesíteni. Az előfizetés történhet a belföldi rózsaszínű postai utalványon, vagy banki átutalással. A Magyar Pozsgásgyűjtők Közhasznú Egyesületének számlaszáma: 60600084-14000072, Hajdú Takarékszövetkezet.

Újságunkat régebbi előfizetőinknek is csak akkor tudjuk postázni, ha az éves előfizetési díjat befizették!

Érdeklődés, információ: **Szászi Róbert**, e-mail: nogo@freemail.hu, tel.: 20/549-0956 vagy 30/425-6067 és **Tóth Norbert**, tel.: 70-366-0492; e-mail: cactusdraco@gmail.com

A személyi jövedelemadó 1%-ának felajánlásáról

Kérjük Önöket, hogy munkánk még jobb és sikeresebb elvégzéséhez szükséges anyagi feltételek megteremtéséhez szíveskedjenek hozzájárulni személyi jövedelemadójuk 1%-ának egyesületünk részére történő felajánlásával, amennyiben elégedettek egyesületünk működésével, tartalmasnak és színvonalasnak tartják folyóiratunkat, a Debreceni Pozsgástárt.

Ezen felajánlást 2011 tavaszán lehet megtenni, a 2010. évi jövedelmek bevallása alkalmával. A felajánláshoz szükséges adataink az alábbiak:

A kedvezményezett neve: Magyar Pozsgásgyűjtők Közhasznú Egyesülete, Debrecen.

Címe: 4032. Debrecen, Poroszlai út 38. II. em. 5.

Levelezési címe: 4015. Debrecen, Pf.: 82

E-mail: gedeontamas@gedeon-tanya.hu

A kedvezményezett adószáma: 18555220-1-09

Számlaszámunk: 60600084-14000072, Hajdú Takarékszövetkezet.

FONTOS megjegyzés: rendelkező nyilatkozatát tegye olyan szabványméretű borítékba, amely a rendelkező nyilatkozat méretét csak annyiban haladja meg, hogy abba a nyilatkozat beleférjen. **Rendelkezése csak akkor érvényes és teljesíthető, ha a nyilatkozaton a kedvezményezett adószámát, a borítékon feladónak az Ön nevét, lakcímét és az adóazonosító jelét pontosan feltünteti!**

Céljaink megvalósításáért tett felajánlásait egyesületünk Elnöksége és a Debreceni Pozsgástár Szerkesztősége nevében előre is köszönjük.

Kérje meg családtagjait, barátait, ismerőseit, munkatársait, hogy jövedelmük 1%-át Egyesületünk javára ajánlják fel.

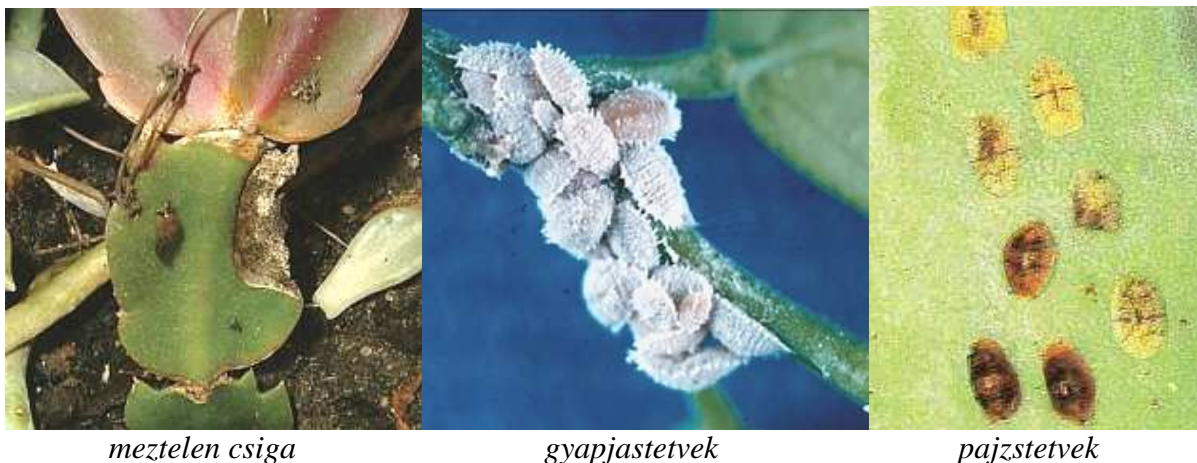
Felajánlásukat köszöni az Elnökség!

Pozsgás-munkanaptár, avagy: aktuális teendők február hónapra

E rovatunkban hónapról hónapra összegyűjtjük a jellemzően előforduló ápolási munkákat, melyek pozsgás növényeink sikeres nevelését segítik.

1. Ez a hónap már gondot jelenthet a gyűjtők számára, főleg azoknak, akik még nem rendelkeznek elegendő tapasztalattal. Egyaránt lehet problémás a derült és a borús idő. Napsütéses időben már van ereje a napnak, az üvegház, fóliaház 20-25C°-ra is felmelegedhet. A melegebb idő ösztönözhet bennünket az öntözés megkezdésére. De semmi esetre ne kezdjük el az öntözést. Árnyékolással és szellőztetéssel akadályozzuk meg növényeink fejlődésének beindulását. A februári időjárás még nagyon csalóka. A hirtelen erősebb felmelegedést, amely ilyenkor 10-15 C° is lehet, gyors lehűlés követheti. A borús, hűvös idő veszélyeztetheti a növények egészségét, mivel ha a jobb időben öntöztünk, még ha keveset is, nem biztos, hogy ez a kevés víz a lehűlés kezdetére el is párolog. A növény gyökereinél megmaradó víz ebben az időszakban rothadást, penészesedést okozhat.
2. A fő hangsúly tehát a szárazon tartás, a minél gyakoribb szellőztetés, valamint az erősebb felmelegedés és a napsütés elleni védekezés. Ez utóbbi áttetsző anyagok használatával könnyen kivédhető, de nagyon jó megoldás a rasel háló kifeszítése is. A szellőztetést természetesen fagymentes napokon végezzük és kerüljük a huzatot.
3. Azokat a fajokat, amelyeknél a bimbók képződése elkezdődött helyezzük világosabb, naposabb és melegebb helyre. A levélkaktuszoknak óvatosan, kevés langyos vizet adhatunk, de csak akkor, ha már az előbb említett helyre állítottuk őket.
4. Továbbra se felejtsük ellenőrizni növényeink egészségügyi állapotát. Figyeljük, hogy vannak-e állati kártevők, pld. atkák, tetvek, csigák stb., nincsenek-e kórokozók, pld. gombák, penészesedés, stb. Ha bármelyik jelenlétét tapasztaljuk, azonnal védekezzünk a megfelelő szerekkel és módszerekkel.

Ficzere Miklós

A képek megjelentek a Debreceni Pozsgástár 2006. 4. számában, Kovács Mónika: *Kaktuszok és más pozsgásnövények leggyakrabban előforduló állati kártevői* című cikkében.

Magot a Magtárba!

Tisztelt Olvasóink!

A Magyar Kaktusz és Pozsgás Társaság 2011-ben is meghirdeti a magakciót! Felhívással fordulunk minden kertbaráthoz, növénykedvelőhöz és gyűjtőtárshoz, akinek módja, lehetősége van saját termelésű és szaporítású faj azonos, vagy ismert élőhelyi megjelöléssel rendelkező maggal (terméssel) hozzájárulni magakciónk sikeréhez. Kérjük, juttassák el magfelelősiük címére a felkínált adományokat, és szíveskedjenek megadni a nemzetség és faj nevet (vagy a nemzetség és élőhely megnevezését), továbbá a magfogás évét. Ha lehetséges, a magokat megtisztítva vagy természetben küldjék meg egyesületünk, vagy a magfelelős címére.

Magfelelős címe:

Németh Jánosné 2700 Cegléd, Mérleg u. 9. sz. E-mail: nyuszoka5@freemail.hu

Fáradozásukat előre is köszöni az Elnökség.

A Magyar Kaktusz és Pozsgás Társaság

hálás köszönetét fejezi ki azokért a gyönyörű és csodálatos mag rajzokért, amelyeket

Orr András

készített aprólékos és minden bizonyára fáradtságos, sok időt igénylő munkával a Debreceni Pozsgástár számára. Külön is nagyra értékeljük alkalmazkodó készségét és megértését, amellyel mindig igazodott újságunk időben történő megjelenéséhez.

Egy jó kívánság és vélemény a Parodia hegerii cikkünkről

„Hálásan köszönöm a Debreceni Pozsgástár 2010/4 számának a megküldését. A cikk a Parodia hegerii-ről nagyon jól sikerült Önöknek. Valóban úgy van, hogy nem sok kaktuszgyűjtőnek adatott meg, hogy ezt a Parodiát a természetben lássa. Álmomban sem hittem volna, hogy én egyszer Diers-el, Krahn-al, Beckert-el egy cikkben fogok megjelenni. Minden elképzelhető jót kívánok 2011-re a Debreceni Pozsgástárnak, további nagyon sok sikert és érdekes cikkeket.”

Herbert Thiele, Németország

Programajánló

Jöjjön el a Magyar Kaktusz és Pozsgás Társaság soron következő előadására 2011. február 26-án, szombaton. Ellátogathat egy távoli ország különleges növényekkel gazdagon betelepített Botanikus Kertjébe.

Látogatás a mexikói Charco del Ingenio Botanikus Kertben.

Előadó: Dr. Buglyó Péter egyetemi docens

Az előadás helye: Csapókerti Közösségi Ház, Debrecen, Süveg u.3. (a Kassai úti Agip kútnál lévő Jánosi utca végén, a templomnál). Kezdesi időpont a jelzett napokon: délután, 16 óra!

Az előadások ingyenesek, mindenkit szeretettel várunk!

Közgyűlési meghívó

2011. március 26-án 15 órai kezdettel (határozatképtelenség esetén 16 órakor) Egyesületünk közgyűlést tart.

Helyszín: Debrecen, Süveg u. 3. Csapókerti Közösségi Ház

Napirendi pontok:

- 1. Egyesületi tisztségviselők választása. Előterjesztő: Szászi Róbert**
- 2. 2010. évi pénzügyi beszámoló. Előterjesztő: Tóth Norbert**
- 3. A 2011. év pénzügyi terve. Előterjesztő: Tóth Norbert**
- 4. Egyebek. Előterjesztő: Gedeon Tamás**

Minden kedves Tagtársunk jelenlétére számít az Elnökség.

Magyar Kaktusz és Pozsgás Társaság Közhasznú Egyesület internetes újságja
Kiadja: Magyar Kaktusz és Pozsgás Társaság Közhasznú Egyesület, Debrecen
4078 Debrecen, Haláp tanya 93. E-mail: gedeontamas@gedeon-tanya.hu
Címlapkép: *Rebutia pallida*